

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrdesetopne pet- vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Grško vprašanje.

Lep izgled imamo zdaj na Grkih, da le tist narod kaj doseže, kateri kaj žrtvuje, kateri ima pogum tudi v nevarnost postaviti se, bojevati se in kri prelivati za svete pravice svoje domovine. Mali Srbi, Črnogorci, imeli so ta pogum, hrabro so v boj skočili z nadmočnim vragom, in evo, Evropa jim je morala priznati državno samostalnost in povečanje njih ozemlja. Celo Bolgari so imeli pogum vsaj zaroto narediti za narodni vstanek zoper Turka in ko jih je bilo za tega delj na tisoče poklanih, vzcveto je iz krvi teh bolgarskih mučenikov osvobojenje Bolgarije po sorodnih Rusih.

Grki so imeli lepo priliko izbojevati si to, kar jim po narodnostnej pravici gre, grški del Epira in Tesalije. Če uže niso imeli poguma tačas posnemati izgled svojih očetov, ki so, to se ve da s pomočjo vse klasično izobražene in za to za Grke navdušene Evrope, Greciji priborili neodvisnost, in skočiti na noge junške, ko je leta 1876 srbski knez Milan v svojej proklamaciji klical potomce Perikleja in Temistokla na pomoč in sodružni boj zoper skupnega vruga, — vsaj potlej bi bili lahko osrčili se, ko je ruska vojska pod Gurkom, Radeckim in Skobelovim v drugič Balkan prestopila in poslednjo turško vojsko razbila. Ali zdanji Grki po enej strani niso imeli poguma niti crkajočemu oslu brco založiti; po drugej strani pa so le računali kakor kramarji in upali, da bodo do svojih pravic še ceneje prišli. V tem poslednjem so jih podpirali in podpiravali vsi sovražniki Slovanstva. Tolažili in in k miru pozivali so jih konservativni An-

gleži z Beaconsfieldom na čelu, Nemci in judje in vsi oni Francozje, ki se niso mogli starih predsodkov glede orijenta odkrižati. Obetali so Grkom, da bodo zmirom in le z evropsko protekcijo več dosegli nego li drugi z vojsko, ker Evropa potrebuje Helenizma proti Slavizmu. Grki so to verjeli, lepo doma pri peči ostali, zato pa še dan denes nemajo nič. Tisti, ki so jim obetali vse, ali nemajo nič več moči, da bi besedo držali, ali pa so besedo snedli in se skujali.

Grki zdaj spet z orožjem rožljajo in z vojsko žugajo. Kralj je v prestolnem govoru pri odpiranju narodne skupščine naznanil, da je vojska pripravljena; iz Aten se poroča, da je ta prestolni govor zdel se večini zastopnikov prepohleven, zato so dali vladi nezaupnico, vlada je odstopila, ministerska kriza je nastopila, Grki bodo dobili spet novo ministerstvo s Komondurosom na čelu. Ali zdi se, da vse to nema dosti pomena, kajti Grki uže štiri leta vsako leto po trikrat s sabljo rožljajo in z vojsko žugajo, in vsako leto po kake štiri ministerske krize preživijo, pa Turčiji zarad tega niti mezinca vzdigniti nij treba. Kaj čuda, če se Grkom tako dolgo ne verjame, da jih je resna volja to doseči, kar so jim dobri prijatelji evropski pač s papirnato obljubo dali, ali o čemer jim zdaj le „previdnosti“ svetovajo, namesto, da bi jim dejansko pomagali. Grkom se dozda pač plačuje, kakor sploh intriganom. Grki so se dali v korist tujim interesom rabiti, zdaj so pa sami na cedilu ostali in nihče jih iskreno niti ne obžaluje. Vendar se, hvala Bogu, še mnogokrat uresničuje rek, da kdor drugemu jamo koplje sam vanjo pade.

Kako zdaj Grecija z Evropo stoji, to se

vidi iz angleškega lista, ki pravi, da Anglija nema interesa z orožjem za Grke v akcijo stopiti, tem menj, ker ima doma dovolj posla ter tako nadaljuje: „Rusija neče potov gladiti sovražniku Slavizma, Avstrija neče Grkom pota iz Aten v Solun olajšati. Francoska neče zdaj nič slišati o grškem vprašanji, katero je prav za prav Waddington iznašel.“ Torej Grki so res na cedilu ostali. Prav se jim godi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. oktobra.

Naš minister vnanjih stvari baron Haymerle je predložil delegacijam tako imenovano **rudečo knjigo**, zbirko dopisov ministerstva vnanjih stvari z družimi vladami. V tej knjigi nij skoro nič novega, ker v teku leta so vse, kar se objavlja, uže novine objavile če prav z družimi besedami; tisto, kar bi bilo morda kaj bolj zanimivo, pa je skrivno in minister nij v rudečo knjigo dejal. — Rudeča knjiga govori o grškem vprašanji, o črnogorskem vprašanji in o vrnitvi mohamedanskih beguncev v Bolgarijo. Videti je, da naša vnanja politika sicer nij turkoljubna (zato se nemška „N. Fr. Pr.“ jezi) pa tudi Grkov ne jemlje v posebno varstvo.

Glede **Riegrovega** pota v Pešto novine še zmirom niso umolkile, kar najbolj kaže, da je imelo to potovanje vseh. V „Pesti Naplo“ piše baron Bela Banhidy članek o „razmerah Magjarov in Čehov“ in pravi: „Nespametno je za nas Magjare, da iz navade za ustavoverce kostanj iz ognja pobiramo.“ Ob jednom baron Banhidy hvali, da je prav bilo, da so Magjari zapodili nemške glediščarje iz Pešte in da hočejo tudi iz kupčije in obrtnosti nemščino izgnati.

Volitev velicega posestva **zgornje-avstrijskega**, za mesto treh od državnega

Listek.

Iz dnevnika kranjske učiteljice.

(Dalje.)

N— 16. septembra.

Denes je bil za me kaj pomenljiv in slovesen dan. Gospod ravnatelj me je denes prvič otrokom predstavil in v šolo vpeljal. Pričakovala sem ga po dogovoru v konferenčnej sobi. Ko pride, praznično oblečen, nagovori me prav slovesno. On me prosi in nagovarja v imenu predpostavljanih, kateri so šolo v njegovo varstvo izročili, še bolj pa v imenu odrešenika in učitelja, kateri je prišel uboge in žalostne tolažit in nevedne učiti, in kateri zahteva, da od njega pričeto delo tudi v njegovem duhu po vsej moči nadaljujemo. Končno še pristavi, da bi njegove besede, prišedše iz dobrega srca, tudi tako srce našle.

V resnici otrpno in kamenito srce bi morala imeti, ako bi me ne ganile take be-

sedne. — In kako me je potem učencem predstavil! — Resnično, pridigar bi bil imel mož biti! — „Vrtnarico,“ je dejal, „pripeljem vam, vi ljube, majhene in nedolžne cvetličice; vrtnarico vam pripeljem, katera je še sama v spomladi življenja, in torej še posebno zmožna in pripravna, poslušati vaša nedolžna srca, in vaš duh oživiti in užgati za vse pravo in lépo. Povzdignite torej svoje glave do luči znanosti in vednosti, katere vam je prinesla, ter odprite svoja srca ljubezni, katere ona vam — to pričakujem — nikdar odrekala ne bode. Tako je pričel, nadaljeval in tudi končal svoj nagovor. Vse, kar je govoril, prišlo mu je iz srca in je donelo tako veličastno-slovesno in veselo, kakor zvonjenje in pritrkavanje v prijetnih velikonočnih in binkoštnih praznicah, mej katero se lepo meša prijazno-miloglasno petje podnebnih krilatih pevcev.

Res kolikor bolj premišljujem njegove besede, toliko bolj izpoznam izvrstnost tega govora. Pa tudi otroci so dobro umeli besede,

katere so njim veljale, a tudi jaz jih nijsem preslišala, katere so bile meni namenjene. Mokre oči in bistre solzice otrok so jasno razodevale, kako globoko so jim segale besede v srce. — Tudi jaz sem si v pričlo otrok brisala solze z očes, ter na tihem k Bogu zdihovala: „Pošlji mi dovolj moči, da se mi delo posreči!“ — Tako bodem molila sedaj, in tako bode moja duša tudi v prihodnje vedno molila!

Prosila pa bodem tudi Boga in vedno k njemu molila, da bi me obvaroval vseh skušnjav.

Ali je gosp. ravnatelj znabiti drugačen, kakor so drugi učitelji? In ali nam niso v pripravnici dovolj skušeni profesorji pravili in dokazovali, kakšnega duba je večina narodnih učiteljev, kaj nameravajo s svojim „slovenskim učiteljskim društvom“ in zakaj se ne vpišejo v „Krainischer Lehrerverein“?

Hočem biti previdna in paziti, da me zunanost ne goljufa. Kaj, ako bi pa bil gospod

zboru anuliranih poslanskih mandatov, razpisana je na 11. novembra. „D. Ztg.“ pravi, da ima ustavoverna stranka skoro ravno toliko glasov, kakor vladna.

Magjarski list „Magyar Ország“ ima z Dunaja dopis, o katerem pravijo nemški dunajski listi, da je pisan v vladnih krogih, in v katerem se pripoveduje, da se je popolna jedinstvo dosegla méj grofom Taaffejem in eksekutivnim odborom desnice državnega zbora, katera hoče vlado za vse slučaje podpirati. Grof Taaffe da je spet obljubil narodnostne terjatve izpolniti. Vlada Taaffejeva je trdna.

O **ustavovornej** nemškej stranki je rekel sam ustavovorec „fortschrittler“ Zschok v Ljubenskej trgovinskej zbornici te dni, ko je svojim volilem račun dajal da je tako nizko padla kakor nacionalno-liberalna stranka na Pruskem, to je, da razpada.

Vnanje države.

Glede **Ulcinjskega** vprašanja, ki se na dolgo vije in izvija iz rok Evrope kakor kača, poroča sobotni telegram iz Carigrada: Riza paša je dobil nalog Ulcinj izročiti do 27. oktobra. Črnogorci bodo najbrž po neopasnem potu črez Kasno primarširali.

Iz **Aten** poroča telegram, da od 130.000 mož, ki se imajo mobilizirati, je le 45.000 mož pod zastavami. Grki z otokov se branijo v vojsko vstopiti.

Francoska „Republique Française“ vnovič piše za neodvisnost in zjedinenje balkanskih narodov in se veseli, da se knezi srbski, bolgarski in rumunski shajajo ter prejšnje predsodke mej svojimi narodi odpravljajo.

Angleške „Daily News“ **Bismarku** prorokujejo, da mu pojde še tako, kakor Napoleonu III. Vedno bolj se vidi, da je Bismark imel več sreče, nego li genijalne politične predvidjavnosti.

Dopisi.

Iz Turjaka 23. okt. [Izv. dop.] Ne navadno lepo jesen imamo; uže več časa sem kaže nam gorkomer po 12—18 stopinj gorkote. Pred 14 dnevi videli smo tukaj še velicega pisanega gada, ki se je sončil na starem zidovji in čakal plena. Pa tudi lepo zrelih jagod smo včeraj dobili; bode menda vendar res, kar smo v „Novicah“ brali, da je bilo nenavadno dosti ôs in da so vse prorokinje lepe jeseni. Lahko so tedaj ljudje svoje poljske pridelke pospravili, hvala Bogu, če tudi so se prej bali, da koruza in ajda ne bosta dozoreli. Ozimno žito se prav lepo vrašča in upati je dobre letine za naprej.

Izdelovanje nove ceste od Turjaka do Pijave gorice, ali prav za prav do Žegnane Studenca res prav po polževo napreduje; uže dve leti bode kmalu, kar je bila po večjem

ravnatelj volk v ovčej obleki? — V svojih kolegih si je pripravil poslušno orodje, kakor sem videla pri predstavi, katera je bila tudi zelo slovesna. No, na mojem trdnem, na mojih — in to še posebno s ponosom povdarjam — aristokratskih načelih bodo tvoje besede odpadale, kakor odpadajo puščice od železa in jekla! —

„Vrtnarico“ me je imenoval; dobro, toda v meni ne bodeš imel vrtnarico, katera si pisane trakove plete okolo klobuka, ali katera kakor gledališko dekle pleše in na vsako besedo sufferja pazi! — Nikoli! Vrtnarica — ker uže moram biti — hočem sicer biti, katera pa svoje železne zobe grabljišča zasadi, in potem brez ozira in usmiljenja plevel iz njive trga in trebi! — „Cvetice“ jih je imenoval! — Res lepe vrste cvetic so te cvetice! — Ne, nikakor, čim bolje ga premišlujem, toliko bolj spoznavam, v glavnih načelih se z njim ne ujemaš!

narejena, posuta pa še nij notri do denes. Le škoda za tolike troške, ki toliko časa nič ne koristijo. Upati je vendar, če bode še kaj lepega vremena, da bode do zime vendar dodelana, ker se vidi nekaj delavcev, ki jo poptipljejo.

Izpod Nanosa 20. oktobra. [Izv. dop.] O tem ali bi bilo dobro ter koristno za občine, ako bi same davek pobirale, sta se dva gg. dopisnika z Notranjskega oglašila in sicer jeden proti, drugi za. Njiju misli so jako različne, protivne, pa vendar imata obadva, manj ali več, prav. Jaz sem, oziraje se na gospodarstvo, ter iz naravnega stališča misleč si, da tudi pri nas bi moralo veljati, kar velja drugod, „slobodna občina v slobodnej državi“, na strani poslednjega, namreč, da občina davek pobira. Vsacemu je pač lahko razumljivo, da davkoplačevalec je to občini, kar je občina državi, namreč uda sta jeden in drugi; iz več malih udov, davkoplačevalcev nastanejo večji udje občine in iz teh mnogo udov obstoje države. Posamezni davkoplačevalec skrbi, da spravi skupaj potreben novec za davek; naloga občine, tega izterjati ter vladi ali državi izročiti nij potem kaj jako težka.

Države velika dolžnost je torej skrbeti za davkoplačevalce, kajti ako ti hirajo, hira glavni steber nje, brez katerega je nje obstanek nemogoč. Zato se mora ona z materinim očesom ozirati na občine, pritožbe te poslušati, prošnje kar naj več mogoče sliševati in pravično želje izpolnjevati, potem se pa tudi te, ali njih načelniki, županje, morejo proti davkoplačevalcu dostojno ter prijazno obnašati. Kjer pa tega nij, — „proste občine v prostej državi“, — tam se nij treba potezati zato, da bi občine davek pobirale. Ravna naša vlada z našimi občinami kakor gori rečeno? Čestokrat čujejo se pravične pritožbe o prevelikih davkih, od mnogih občin pošiljajo se na dotična mesta prošnje z jako temeljitimi uzroki o tej zadevi, a vse za obadva brez uspeha. To je pač lep dokaz, da se jim malo veruje in malo zaupa. Zaradi tega so slabi nasledki vidni, katere bode pa morda prepozno, tudi sama vlada prej ali slej občutiti morala. Mar je to dobro, da je leto za letom več posestev na „bobem“ prišlo? Kakor gljive v poletnem dežji raste leto za letom pogubonosni proletarjat, kateri strašno gloda glavni državni steber. —

Večina davkoplačevalcev postaje to, kar je vojak brez orožja, živinski hlevi se praznijo, gozdovi postajejo goli, od kod se bode torej

V mojej osobi ne bode imeli pastarice, katera bi na trati ovce pasla, ampak govornico in pridigarico, katera svetim načelom aristokracije, naj uže bode kar hoče, nikoli in n kjer ničesa odstopila ne bode. Da mi zato potrebne trdne volje in poguma ne manjka, hočete uvideti!

1. oktobra.

Oh, to je muka in trpljenje podučevati! V zadublej in s pokvarjenim zrakom napolnjenejšolskej sobi tičati in govoriti skoraj celi dan, to je skoraj nestrpljivo! To mi mora duh in telo ugonobiti! In pri vsem trudu in prizadevnosti, skoraj ničesa iz otrok ne spravim. Oj, kakšni topoglavci in tompeci so to! Pa tudi nikakeršne simpatije in ljubezni. No, tega si tudi ne štejem nikakor v sramoto; marveč je to za me še nekako zadostilo, da se mi noben otrok zaupljivo ne približa. Saj je tudi neki učitelj na moškem učiteljšči v Ljubljani rekel, da mu nij nič za ljubezen in naklonjenost nje-

jemal neobhodno potrebni gnoj, živina in les? Živinski hlev pa gozd sta zadnje pribežališče našega ubozelega kmeta; ko pa to izprazni ter izseče, izgubljen je, pomoči od drugod mu nij pričakovati. Očividno je torej, da pomilovanjã vredni oratar čedalje težje davek odrajuje, naposled ga pa z vso najboljšo voljo ne bode mogel. —

Vedno bolj rastoče uboštvo, črez dalje manjši pridelki in pa leto za letom večji davki, to so pravi uzroki, zakaj da so pri nas splošno proti tej vpeljavi, da bi županje davek pobirali. Zaradi tega je tudi prvi g. dopisnik o tej stvari odločen nasprotnik, ter govori ali piše iz prepričanja in skušnje, v mnenji ogromne večine notranjskih, a gotovo tudi družih občanov, davkoplačevalcev. In tudi jaz, iz lastnega prepričanja znajoč, da uže zdaj nij blagor županu, ki ima „čast“ ubožno občino zastopati, in teh je žalibog pri nas večina, pristopiti moram takisto, nehčeš-hočeš, na stran prvega g. dopisnika. Smelo trdim, da ko bi se to vpeljalo, da bi župan davek pobiral, branil bi se vsak z rokami in nogami te častne službe, ako bi imel dotični le iskrico značaja v sebi. Do duše mora dirniti vsacega, naj si bode še bolj trdega srca, ko vidi tužnega kmeta, kateri mora vzeti slovó, in to za vselej, od svojega, tako drazega mu ognjišča in doma, ter iti! Pa kam? To sam ne ve, ni drugi ne vedó! Pri jednakej priliki plaka okolo njega preljuba mu družina ali obitelj; lakota mu žuga; denarja nema ni živeža; pregnan, od vseh zapuščen; srce se mu trže, premišljajočemu žalostno osodo ki ga čaka. — Ne, nij čuda, da se mu roke krčijo. — In komu se tako tužno godi? Pridnemu kmetu, zvestemu državljanu; trudil se je in trpel od vida do vida, da je pošteno, z žuljavim kruhom svojo družinico preživel, a nemila osoda pahnila ga je i njegovo obitelj na beraško palico. Te žalostne tragedije vršijo se črez dalje bolj pogostoma v naših krajih. Radi tega nam nij želeti ono malo drobtinico samouprave, zaradi koje bi morali županje, žalostni posel — opravljati.

Vlada bi morala najprej skrbeti za izboljšanje kmetskega stanu; v narodne šole naj se vpelje narodni jezik; kjer je razvidno, da je potreba kmetske šole, naj se ta osnova; da naj se nam narodno industrijalno šolo; vlada naj uči ščediti, a sama naj bode uzorno ščedljiva. Z jedno besedo, vlada naj prej preudarja, kaj jej je treba vse uiniti, da bode državljan lahko davek plačeval, potem bode tudi lahko odločiti, kako in kdo naj tega iz-

govih poslušalcev. Pokorščina in strah, to brzda, katera je za ljudstvo bodi si v šoli ali v državi sploh jedino hasljiva. Nij res ne, kar je „Učit. Tovariš“ pisal, da palica vlada posebno po šolah tistih učiteljev, kjer je nauk malo vreden.

10. oktobra.

Priprosta kmetska žena! Kako grénke sem morala od nje požirati! Kako klepetanje in vendar kaka zgovornost! Še kač v laseh jej je manjkalo in bila bi simbol prave furije! —

V naglici sem se bila spozabila ter sem njenega otroka nekoliko kaznovala. In tako telesno kaznovanje si to priprosto in to prevzetno ljudstvo nikakor več ne dovoljuje glede svojih otrok! — Vso moč sem zbrala ter se ponosno nasproti postavila kmetskej ženi, ter jej velela — na dvoru — molčati in se od mene proč pobrati. Rekla sem jej, da jaz nemam z njo ničesa opraviti; ako jej res nij kaj všeč, naj se dalje pritoži. — Toda kmetska žena —

terjuje. Kakor pa zdaj stvari stoje, je težavno vprašanje, „kdo naj davek pobira“, a veliko, veliko težje je pak vprašanje, „kdo ga bode plačeval“. Pri temelju naj bi vladni inženirji občinsko samoupravno zgradbo zidati pričeli, ne pa si pred osnovo krov umišljali. —

Z Dunaja 23. okt. [Izv. dop.] Včeraj sem vam pisal, da so ustavoverni aranžerji nemškega „parteitaga“ mej soboj nesložni. Denes to uže potrjuje tudi „Pester Lloyd“ in celò „Deutsche Ztg.“, katera hoče stvar s temi tolažbami potlačiti, češ, da so povsod razna mnenja, kjer koli kaj več ljudij skup pride, ne le pri Nemcih ampak tudi pri drugih narodih. „Da se denes narodi bolj za narodnost nego li za ustavo navdušujejo, to je se ve da tudi tukaj prišlo do razgovora,“ pravi „D. Ztg.“ in s tem razpor mej Walterskirchenovci in Herbstovci misli, o katerem sem vam včeraj dopisal.

Sicer je pa uže videti, da vlada ne bode več pustila pouličnih demonstracij zoper sebe. Dunajski „männergesangverein“ je hotel „parteitagovce“ s petjem pozdraviti in demonstrirati. Policija je to društvu prepovedala, ker se društvo po svojih štatutih nema v politiko vtikati. Dunajski ustavoverni listi zoper to vpijejo. Ali pomislijo naj, da je prejšnja vlada, ki je bila „meso od njih mesa,“ zmirom tako ravnala zoper češke, slovenske in konservativne jednake korporacije. Kar je bilo meni prav, naj bode tebi prav, tem bolj, ker s prej aplavdiral, Nemeč!

Domače stvari.

— (Dramatično društvo) je imelo v nedeljo občni zbor. Za predsednika je bil voljen g. Murnik. Za blagajnika g. dr. Staré. V odbor pak so voljeni gg. dr. Zarnik, prof. Wiesthaler, Fr. Drenik, dr. Tavčar, prof. Pleteršnik, P. Graselli, prof. Levčec, Vojt. Valenta, Iv. Hribar in A. Jelčnik.

— (Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo) je imelo v nedeljo zjutraj tukaj na rotovži občni zbor, h kateremu je bil prišel tudi dež. vlade načelnik g. Winkler. Sprejela se je resolucija zoper uničevanje gozdov. Debate se je udeležil tudi g. deželni predsednik. O pogozdovanji Krasu je poročal in-spektor g. Goll. Potem so imeli udeleženci, katicih 40 jih je bilo, skupni obed v hotelu „Evropa“.

— (Vreme.) Zadnjo nedeljo popoldne ob 1/4 na 2 smo imeli tu v Ljubljani precej

hudo točo, ki je tla vsa pobelila. — Od tistega hipa se je tudi temperatura izpremenila. Prej smo imeli lepe tople dni, od nedelje popoldne je nastopil mraz. — Po Planinah je padel sneg.

— (Iz Prema) na Notranjskem se nam piše: Občini Čeljskeje je darovala cesarica Marija Ana za zidanje zvonika 100 gld. —

— (Imenovanje.) Pravni praktikant pri Novomeškeje okrožnej sodnji Josip Starič je bil za avskultanta imenovan.

— (Društvo tiskarjev) je imelo zadnjo soboto izreden občni zbor; o znanej „liedertaferskeje“ prošnji je odbor tiskarskega društva ustregel želji večine društva, preklical svoj sklep, kateri je bil prej storjen z večino jednega glasu, da se ima „liedertaflerjem“ prepustiti dvorana za njih „vaje“. Za tako taktno postopanje je zbor izrekel zaupanje svojemu predsedniku.

— (Iz Trsta) se nam piše, da se je vreme tudi v Trstu zadnjo nedeljo hipoma preobrnilo. Na Opčini je sneg zapal, a v Trstu je bila huda burja, dež in toča.

— (Tat matere božje.) Poročali smo uže, da se je tržaškeje policiji posrečilo tatove v Trstu tako v strah vzeti, da so mnogi taki ptički zleteli na Kranjsko, Hrvatsko in drugam, da bi tod kradli. Dva taka sta prišla te dni iz Zagreba v Ljubljano in sicer po cesti. Izpoznala sta se še le na potu v Ljubljano. Jeden je bil Lah prave korenine, Giuseppe Nordio, 50 let star prebrisan tat in vlomnik, ki je 19 let svojega življenja v ječah zasedel vse zavoljo tatvine. Drug je bil Vološčan iz Istre. Ta dvojica pride v Ljubljano z lepim namenom, tukaj uzmati, kar pod palec pride. Razgledata Ljubljano, vsak po svojem potu. Potem se pa snideta v žganjariji „pri Pihlerji“ in izpovesta, kaj sta našla in kje je kaj doseči za dolge prste. Stari Giuseppe Nordio je bil uže našel, koga bode okradel, kadar se stori noč: nobenega nižjega nij hotel oskubsti, nego samo sv. mater božjo pri Frančiškanih, na katerej je videl nekaj srebrnine in zlatnine; tej bogorodici je sklenil pobrati drago cenosti in je novemu prijatelju ali tovarišu svoj plan razodel. Tukaj pa se motiv ne vé, zakaj to Vološčanu nij bilo všeč: ali se je vendar ustrašil prevelicega greha, okraستي sámo mater božjo, ali je, kakor nekateri drugi trdijo, uže sam isti plan imel kakor Nordio, dovolj, šel je k policiji in izdal, kaj namerava njega prijatelj. Policija je oba prijela. Nordio je sicer tajil, ali ker so našli pri njem pet

ključev in drugo tatovsko pripravo, ker so mu skoro dokazali dozdanje tatinsko življenje, nij mu pomagalo. Ker tatvine na materi božje nij zvršil, nij mogel zarad nje obsojen biti, ali bil je pri tukajšnjeje delegiraneje sodnji obsojen na dva meseca uječe zarad potepuhovstva.

— (Še dva prebrisana tatova.) Dva mlada fanta obrtniškega stanú sta sklenila za zimo dober kup napraviti si zalogo žganja, likérja in družega specerijskega blaga, kar se potrebuje ali lahko proda. Zato se jeden v soboto večer vtihotapi v filijalno štacuno tukajšnjega trgovca g. Perdana na Poljanah, zleze pod sod in se dá zvečer v štacuno zapreti. Po noči pride tovariš k oknu in tu mu podaja zaprti iz štacune različne dobre pijače in druge reči, katere oni odnaša. To je bilo okolo treh po polu noči. Slučajno gre mimo g. Selan in videč luč v štacuni, počaka tatova, ki je blago odnašal ter ga prime in policiji izroči. Še le na policiji je baje opozoril sam prijeti zločinec, da naj primejo še tovariša, ki je v štacuni zaprt. Šli so ga iskat in so ga res našli pod sodom. Ker se je bil zvečer zapreti dal, nij mogel niti uiti temuč je mislil jutra čakati in pri priliki izza soda mej ljudi smukniti.

— (Guzajevi tovariši.) Iz Celja se v „Tagespost“ poroča, da se oblastnije jako trudijo, da bi prijele tudi tovariše ustreljenega roparja Guzaja. Pri takem prizadevanju pa je tudi oblastnijam pomagalo kmetsko prebivalstvo, katero se zdaj ne boji več tako, kot preje, ko je še živel Guzaj Šarkelj. Da se je pa ta znal skrivati toliko časa pravičnej roki kazni, uzrok temu je, ker je prebrisano za-se delal: ne samo da je ljudem grozil, če bi ga kdo izdal, nego oropano blago je „pošteno“ delil z onimi, ki so ga skrivali. Takih je zdaj zaprtih v Celji štirinajst, mnogo družih pa še svobodno okolo hodi, mej temi tudi Guzajevi starši, bratje in sestre, njegova ljubica in Katarina Petek iz Lipovca poleg Ponikve, katera je sè svojo hčerjo stregla Guzaju vlašsko zimo, ko je bil zbolel. Njen mož je pa imel tak strah pred Guzajem, da je doma vse popustil in ubegnul na tuje, ko je tajno naznanil sodnji, kje da se bavi Guzaj.

Razne vesti.

* (Smrt na lovu na divje koze.) Dne 8. t. m. je priredil v Pongovu grof Galen lov na divje koze in povabil tudi barona Fürstenberga, naj se lova udeleži. Gonjači in lovci pa kmalu slišijo z mesta, kjer je stal baron Fürstenberg, klicanje, a nikdo nij na to po-

spoznovati in učiti sem se sedaj prav za prav še le začela. Zmerjala me je najgrje ter dejala, da jaz še ne vem, kaj se pravi otroke izrepati; celo roke je proti meni stegala ter mi žugala. Bila sem pri tem prizoru gotovo v kamen spremenjenej Niobi bolj enaka, kakor pa sama sebi. Nezmožna, le samo besedico o obrambo ali zagovor jej odgovoriti, stala sem strahu in studa navdana bleda kot mrlič.

Ravnatelj pride v naglih stopinjah po stopnjicah. Bila sem sicer rešena iz tragične situacije, toda na način, katerega sem si najmenj mislila! Vse zoper mojo voljo in pričakovanje. Prihod ravnatelja učinil je na ženo tak vtis, da je za trenotje umolknila in utihnila. Prav mirno jo vpraša: „Kaj se je zgodilo?“ — „Učiteljica je mojega otroka kaznovala!“ odgovorila je s tresočim glasom. „In vi ste zavoljo tega semkaj prišli?“ — „Sem!“ — „To mi je prav ljubo!“ odgovoril jej je ravno tako mirno. Pri tej izjavi skoraj nijsem mogla ver-

jeti ni svojim očem niti svojim ušesom. — Pa tudi ženi se nij skoraj bolje godilo; umaknila se je nekoliko nazaj ter vsa začudena ravnatelja gledala.

„Da, da, ljuba mati!“ nadaljeval je, „zares prav ljubo mi je, da ste se semkaj potrudili! Imamo matere, katerim je vse enako, naj se z njihovimi otroci tako ali tako godi in ravna. To so matere — vrane. — One pa, katere celo delo in opravilo pusté, ter vsaj enkrat in sicer takrat pridejo, kadar si domišljujejo, da se je njihovem otrokom krivda storila, te uvrstujem pa uže mej malo boljše matere, in v to vrsto uvrstujem tudi vas! Ako pa hočete, da pridete za res v vrsto mej najboljše matere, potem pa Vam, ljuba mati! svetujem, da se vselej prej, kakor brezobzirno sodite, mirno sama sebe vprašate: „Kaj in kako?“ Ali bi vam bilo ljubo, ako bi vas sodnija brez Vašega zaslišanja obsodila?“

„Otrok moj ne laže!“ odgovori žena še

vedno vsa razburjena, vendar bolj z mirnim glasom.

„Veseli me, in to sicer zarad Vas kakor tudi zarad Vašega otroka“, odgovori on, „da se morete zanesti nanj. Vendar najboljši otrok, je vendar le vedno — otrok, in nezmožen, vsako stvar prav umeti. Tudi jaz, ko sem bil še otrok, govoril sem po otročje! Kako se je v mladosti vam godilo, kako meni, kako drugim! Vendar, pridite, o stvari se hočemo mirno do konca dogovoriti, ker mene bi res bolelo, ako bi taka mati, kakor ste vi, to hišo z nevoljo in jezo zapustila.“

Odpre vrata konferenčne sobe, ter nama namigne vstopiti. „Prosim, izvolite sesti?“ reče mi, kazaje na stola, ki sta si nasproti stala. — Žena se nekoliko brani, vendar sede na njegovo prigovarjanje. Na to tudi on meni nasproti sede.

(Dalje prih.)

rajtal. Kasneje so barona našli vsega krvavega in v nezavesti na tleh ležečega pod tistim prostorom, kateri mu je bil odkazan. On je moral opaziti kje divje koze, stopil je na naprej molečo skalo, in s te skale padel ter se pobil. Potem je najbrž še enkrat vstal in omamljen hotel vrniti se k tovarišem a se je na tem potu bil še bolj pobil.

* („Smrt Nemcem!“) Deželna sodnija v Lisi na pruskem Poznanjskem je 20. okt. sodila grofa Czarneckega, kateri je bil na svojem gradu razobesil zastavo z napisom: „Smrt Nemcem!“ Nemški sodniki so obsodili poljskega grofa na tri mesece zapora, državni pravdnik pak je zahteval 18 mesecev.

* (Tatje v kloštru.) Iz Lvova se piše, da so te dni tatje vlomili v kloster Jaroslavski in odnesli mnogo dragocenosti, ki so bile namenjene za dobrodelno loterijo na korist fonda za popraviljanje kloštra, mej temi je bil tudi srebrn kelih, ki ga je cesar za loterijo daroval.

* (Kurjava za vse mesto.) Poskusi v Ameriki, da bi se cela mesta kurila samo na jednom kraju, imeli so vrlo dober vspeh. Mesto Buffalo na Erijskem jezero je bilo prvo, kjer so poskušali s podzemeljskimi cevmi zvezati velikansko peč, katera bi dajala toploto vsemu mestu, kar se je l. 1878 res obneslo.

Izkazalo se je, da je kurjava vsega mesta mnogo cenejša, ako se topel zrak v cevih napelja po raznih stanovaških iz jednega kurjišča, negoli da bi vsak záse kuril v svojih sobah, zatorej se je ta način obrambe proti hudemu zimskemu mrazu obče pričel uže po ameriških mestih zelo razširjati. Tudi v Novem Jorku se je v ta namen ustanovila družba delničarjev za kuritev vsega mesta, in jej je tamošnji magistrat dovolil položiti cevi pod zemljo.

Zlata rente	86	70
1860 drž. posojilo	129	20
Akcije narodne banke	815	—
Kredite akeije	279	80
London	117	20
Srebro	—	—
Napol.	9	35 1/2
C. kr. cekini	5	63
D žavne marke	57	85

Oznanilo.

Dne 31. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne prodalo se bode po prostovoljnem dražbi **postopje** nekdanje društvene žage na sopar, katero je pripravno za prenarediti v pohištvo za vsako bodi obrtnijo, ker je blizo kolodvora in na okrajnej cesti.

Županstvo v Borovnici,
(547—1) dne 23. oktobra 1880.

Prostovoljna dražba.

Dne 28. t. m. se bode na javnej dražbi v **Prevojah št. 48** prodalo: 6 konj, 3 pokriti vozovi, mej temi jeden poštni voz s 6 sedežev, 4 veliki gospodarski vozovi, 1 odkriti voz, 2 sani, 2 sani za privezati, okolo 300 centov sena, 100 centov slame, 40 centov detelje, vsake vrste gospodarsko orodje, sobna in hišna oprava razne vrste, oprega za 6 konj, koruza, ajda in krompir.

(538—3) **Ernestina Schuller.**

Zahvala.
Za mnogostransko sočutje ob smrti dragega, nepozabljivega očeta, gospoda
Nikolaj Severja,
okrajnega zdravnika itd. v Kostanjevici, za obilno spremstvo na pokopališče in za mnogo darovanih lepih vencev, se najiskrenejše zahvaljujejo
(546) **žalujoči ostali.**
Kostanjevica, dne 21. oktobra 1880.

Dunajska borza 25 oktobra
(Izvirno telegrafično poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 71 gld. 85 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 72 „ 75

Plzensko pivo.

Uljudno naznanjamo, da smo pričeli z dnem **20. oktobra 1880** naše pivo na debelo točiti in sicer do kake prenarredbe po 12 gld. hektoliter od pivovarnice, od naše zaloge, katero ima v **Gradci g. F. SCHEDIWIY, Annenstrasse 13,** pa se prodaja po 17 gld. 30 kr. hektoliter. (Sodje se franko vračajo.)

Priporočajoči se za mnoge naročbe, znamljamo se spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu, osnovana l. 1842.

(536—3)

(Ponatis se ne plača.)

Tujci.

24 oktobra:

Pri **Stonu:** Kolnar iz Dunaja. — Pipan iz Trsta. — Kopatsch iz Krškega. — Bonček iz Reke. — Vodničar iz Dunaja.
Pri **Mallci:** Deutscher iz Dunaja. — Czerny. Corier iz Trsta. — Hoch iz Kočevja. — pl. Kalchberg, Barth, Eckstein iz Dunaja.
Pri **avstrijskem cesarji:** Pour iz Gradca

Najboljše in najuplívnejše
Norveško

pomuhljevo olje iz kitovih jeter

zoper škroflje, krvico, pljučnico, kašelj itd. itd.,

v sklenicah à 60 kr.,

združeno z železnim jodirom

posebno dobro za one, ki imajo premalo krvi ali ki si imajo kri čistiti

v sklenicah à 1 gld.

prodaje

G. PICCOLI,

lekar „k angelu“,

(490—3) na dunajske cesti v Ljubljani.

Novejše sodbe zdravniških avtoritet o

FRANZ JOSEF' BITTERQUELLE,

(Fran Josipova grenka voda).

priznana najboljšej od vsake druge grenke vode.

Prof. dr. Alojzij Valenta, vodja deželnega zavoda za bolne, norišnice in porodišnice v Ljubljani:

„Fran Josipova grenka voda obnese se, povžita od 150—200 gramov, kot prijetno in ne prehitro razpuščajoče sredstvo. Razen tega ima pred drugimi rudninskimi vodami, ki so za čiščenje čreves, še to prednost, da to svrho doseže lahko in se bolnik ne čuti neprijetno. V Ljubljani, 1. junija 1880.“

Prof. dr. A. Breisky, Praga: „Fran Josipova grenka voda zavzima se jo po malem tudi dolgo časa pouziva, odlično mesto mej drugimi grenkimi vodami. Praga, 19. avgusta 1879.“

Štabni nadzdravnik dr. Ferd. Haueisen, Ljubljana: „Uže čestokrat omenjena prednost te vode so se dobro obnesle tudi pri rabljenji v oddelkih. C. kr. vojaška bolnica, 7. aprila 1879.“

C. kr. vodja bolnice dr. Lorinser, Dunaj: „Pozornost vzbuja Fran Josipova grenka voda s tem, ker ima prijetno lastnost, da gotovo upliva, tudi če se jo zauziva samo malo, in ne dela nič nadležnostij. Dunaj, 1877.“

C. kr. občna bolnica, Dunaj: V. med. odd. Prof. dr. Brasche. — „Izvrstni vspehi so se dosegli pri prehlajenji v želodci in črevesu, boleznih na pljučah, zaprtiji, neslasti do jedi, pri vredih, zlatej žili in ženskih boleznih. Dunaj, 1878.“

Prodaje: **Peter Lassnik, J. Luckmann** in lekarni **Viljem Mayr** in **G. Piccoli** v Ljubljani,

ter vse lekarnie in zaloge rudninskih voda. Opise te vode itd. pošilja zastoj **razpošiljevalno vodstvo v Budapešti.**

Loterijne srečke.
Na Dunaji 23. oktobra: 3, 21, 78, 12, 54.
V Gradci 23. oktobra: 10, 80, 37, 81, 21.

Vabilo k udeležitvi

dobitnih šans velike, od **hamburškega mesta** garantovane denarne loterije, v kateri se mora

8 milij. 379.760 drž. mark

v teku nekaj mesecev **gotovo** dobiti.

Novi, v 7 oddelkov vretenj igralni načrt ima mej 90.500 lozi **46.640 dobitk,** in sicer oziroma

400.000 drž. mark,	
posebno pa	
1 dob. à m. 250.000	4 dob. à m. 8000
1 „ „ 150.000	3 „ „ 6000
1 „ „ 100.000	52 „ „ 5000
1 „ „ 60.000	6 „ „ 4000
1 „ „ 50.000	108 „ „ 3000
1 „ „ 40.000	214 „ „ 2000
2 „ „ 30.000	10 „ „ 1500
5 „ „ 25.000	2 „ „ 1200
2 „ „ 20.000	533 „ „ 1000
12 „ „ 15.000	676 „ „ 500
1 „ „ 12.000	950 „ „ 300
24 „ „ 10.000	26.345 „ „ 135

itd.

Vzdiganje dobitkov je uradno določeno.

K prihodnjemu prvemu vzdiganju te velike denarne loterije stane

celi orig. los le 6 mark, ali gl. 3.50 av. bank.

pol orig. losa le 3 mark, ali „ 1.75 „ „

četrt „ „ 1 1/2 „ „ ali „ 90 kr. „ „

ter se ti od države garantovani originalni lozi

proti posiljati svote v gotovini ali po nakaz-

nici, ali pa proti povzetju zneska v najodraj-

nejše kraje franko razpošiljajo. Manjše svote

morejo se priposljati tudi v pisemnih markah.

Hiša Steindecker je v kratkem času

svojim interesom izplačala **velike dobitke**

po mark **125.000, 80.000, 30.000,**

20.000 in več po 10.000 itd. in je s tem

pripravnogla k sreči mnogovrstnih rodbin.

Uloge so v primerji velikim dobitkom jako

nezmatne ter se mora le pripravljati, da se je-

denkat sreča poskusi.

Vsak udeležene dobi pri naročbi uradni

načrt in po vzdigovanji dobitkov ofic jalni listek

vzdiganih števil.

Dobitki se izplačujejo točno pod državnim

poročtvom ter se morejo na direktno vposlanje

ali na željo interesov z mojnimi zvezami na

vseh večjih tržiščih izplačati.

Naročila naj se povratno, vsekako pa

pred **30. dnem t. m.** zaupno pošljejo na

trdno staro **trdko**

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. **Hiša Josef Steindecker** —

poznata kot solidna in realna — ne potrebuje

posebnih reklam: te zato izostanejo, na kar se

čestito občinstvo opozarja. (545—2)